

Krajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
45. ročník, školský rok 2016/2017
Písomný test pre kategóriu F – ZŠ (6. a 7. ročník) a OG (1. a 2. ročník)
 *Monotematikus és elméleti rész - feladatok

Név:
 Iskola és osztály:
 Elért pontszám:

1. *Párosítsd helyesen az alábbi kifejezéseket! Az egyes iparágakhoz rendeld hozzá a megfelelő telepítő tényezőt!

A - élelmiszeripar	1. ásványkincsek, energiahordozók
B - villamosipar	2. helyi fogyasztók
C - nehézipar	3. közlekedésföldrajzi helyzet

A helyes párok: A -, B -, C -

2. *A táblázatban az egyes régiókhoz írd be a ✓ jelet, ha az adott tulajdonság érvényes, ill. a × jelet, ha az adott tulajdonság nem érvényes.

	Nyugat-Európa	Kelet- és Közép-Európa	Észak-Amerika
a) Elegendő energiahordozóval és ásványkincssel rendelkezik.			
b) Elegendő olcsó munkaerővel rendelkezik.			
c) Jelentős mennyiségű közlekedési eszközt állít elő.			

3. *Az utóbbi időben leginkább az ún. csúcstechnológiai ipar fejlődik. Az alábbi táblázat egyes soraiban a fogalompárok közül karikázd be azt a fogalmat, amely ezzel az iparággal függ össze!

kevesebb munkaerőt igényel, mint a múlt időszakra jellemző nehézipar	több munkaerőt igényel, mint a múlt időszakra jellemző nehézipar
leginkább a képesítés nélküli munkaerőt alkalmazza	leginkább a magasan képzett munkaerőt alkalmazza
kicsi a nyersanyagigény	magas a nyersanyagigény
speciális területeket és épületeket igényel	nem igényel speciális területeket és épületeket
minden vállalat más-más szolgáltatást vesz igénybe	több vállalat egyidőben ugyanazokat a szolgáltatásokat veszi igénybe
nagy tömegű, nehezen szállítható termékeket állít elő	viszonylag könnyű, könnyen szállítható termékeket állít elő

4. *Pótold a hiányzó kifejezéseket!

A gőzgép feltalálása-ban/-ben (írd be az országot) az ipari termelésben nagy változásokat idézett elő, amit más szóval ipari-nak/-nek nevezünk.

5. Töltsd ki a keresztrejtvényt, és add meg a helyes megfejtést! **[Szlovákul!]**

*A tengervíz és a szárazföld vizei közötti legnagyobb különbség a sótartalom. Ennek okozója a tengerekben feloldódó nagy mennyiségű só, amelynek megnevezése (2. sor). **[Szlovákul!]***

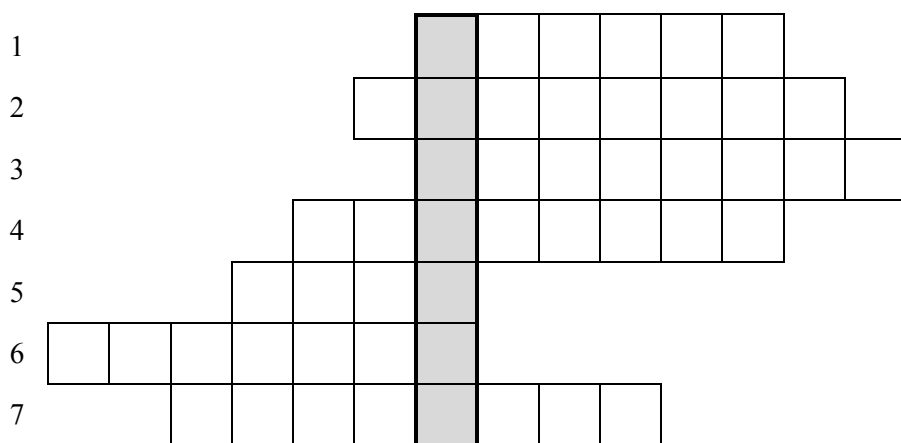
*A tengervíz szinte állandó mozgásban van. A partot érő hullámverés megnevezése (1. sor). **[Szlovákul!]***

*Néha a tengerfenéken történő földrengések vagy lemezmozgások pusztító erejű hullámokat idéznek elő, melyek megnevezése (6). **[Szlovákul!]***

Az állandó szél és a vízhőmérséklet különbségei tengeráramlásokat váltanak ki. Irányukat a-erő (3) határozza meg, amelyet a Föld forgása idéz elő. Ez az erő okozza azt, hogy a felszíni áramlások iránya eltér a szél irányától.

*A tenger szintje alatt a földkéreg több zónára tagolódik. Ezek közül a legsekélyebb és a szárazföldre a legközelebb helyezkedik el a kontinentális (5). Ellenkezőleg, az óceánok legmélyebb részei a mélytengeri (4). **[Szlovákul!]***

A tengerekben és az óceánokban számos növény- és állatfaj él. A víz felszínén lebegő nagyon apró élő szervezetek megnevezése (7).

Megfejtés: _ _ _ _ _

Ez a-óceán másik megnevezése. Az óceán kiterjedése megközelítőleg 94 / 132 / 165 millió km² (karikázd be a helyes számot).

6. A következő tengereket sorold csoportokba az alapján, melyik óceánhoz tartoznak:

Norvég-, Északi-, Ohotszki-, Vörös-, Sárga, Dél-kínai-, Grönlandi-, Fekete-

a) Atlanti-óceán:

b) Jeges-tenger:

c) Csendes-óceán:

d) Indiai-óceán:

7. Hasonlítsd össze az Indiai- és az Atlanti-óceánt! Az üres négyzetekbe írd be helyesen a < vagy > jelet!

a) kiterjedés Indiai-óceán Atlanti-óceán

b) átlagos vízhőmérséklet Indiai-óceán Atlanti-óceán

- c) legalacsonyabban elhelyezkedő pont mélysége Indiai-óceán Atlanti-óceán
- d) tengeri közlekedés intenzitása Indiai-óceán Atlanti-óceán

8. Állapítsd meg, igazak-e az alábbi kijelentések! Karikázd be helyesen az IGEN vagy a NEM választ!

a) A tengervízben a hang gyorsabban terjed, mint a levegőben.	IGEN	NEM
b) Az óceánok alján a víz nem mozog.	IGEN	NEM
c) A tengeri közlekedést azok a ködök veszélyeztetik, amelyek a hideg és a meleg tengeráramlások találkozási helyén keletkeznek.	IGEN	NEM
d) A sekély peremtengerekben gyakran találkozunk gazdag kőolaj- és földgázlelőhelyekkel.	IGEN	NEM
e) A legtöbb hal (a bálnákat is beleértve) az egyenlítő környéki vizekben él.	IGEN	NEM
f) Az óceánok szennyezése következtében a Nagy-korallzátony kiterjedése állandóan csökken.	IGEN	NEM

9. Az alábbi állításokban két-két fogalmat hibásan adtuk meg. Húzd ki a hibásan megadott fogalmakat!

- a) A következő szigetek az Indiai-óceánban találhatóak:

Zöld-foki-szigetek Seychelle-szigetek Marquises-szigetek Maldív-szigetek

- b) A Karib-tengerben található Nagy-Antillák szigetcsoportba tartozik:

Jamaica Haiti Barbadosz Trinidad és Tobago

- c) A következő tengerszorosok a déli féltakén találhatóak:

Bering-szoros Drake-szoros Mozambiki-szoros Boszporusz és Dardanellák

10. A következő régiók esetében állapítsd meg, a felsoroltak közül melyik tengeráramlás befolyásolja éghajlatukat, majd karikázd be helyesen, hogy az adott tengeráramlás a meleg (M) vagy a hideg (H) tengeráramlások közé tartozik!

Kuro-shio-áramlás, Labrador-áramlás, Agulhas-áramlás, Dél-egyenlítői-áramlás, Oja-shio-áramlás

a) Kanada keleti része:	M / H
b) Afrika délkeleti partvidéke:	M / H
c) Kamcsatka:	M / H

Autor: Mgr. Eva Džupinová, PhD.

Recenzenti: Mgr. Gabriela Nováková, PhD., RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Preklad: RNDr. Ferenc Zirig

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2017